

**ПРОГРАМ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ РАДА
ИНСТИТУТА ПРИМЕЊЕНИХ НАУКА ДОО БЕОГРАД
У ПЕРИОДУ 2022-2027. ГОДИНЕ**

Београд, 2021. године

УВОД

· **Актуелност** – Непосредан повод за израду Програма научноистраживачког рада Института примењених наука д.о.о. Београд (ИПН) у периоду 2022-2027. године је акредитација ИПН и утврђивање испуњености услова за обављање научноистраживачке делатности од општег интереса (сходно Правилнику о вредновању научноистраживачког рада и поступку акредитације научноистраживачких организација).

· **Циљ** – Основни циљ, који се жели постићи овим Програмом, је унапређење научноистраживачке компетентности ИПН и стално запослених истраживача, те дефинисање задатака и циљева научноистраживачког рада за наредни период, као и утврђивањем предлога начина организовања научноистраживачког рада унутар ИПН и дефинисање других кључних претпоставки за успешност истраживања у периоду 2022-2027. године (програм развоја научноистраживачког подмлатка, обављања трансфера знања, обезбеђење опреме неопходне за научноистраживачки рад, унапређење научно-информативне документације и сл.).

1.0. АНАЛИЗА САДАШЊЕГ СТАЊА И ОСТВАРЕНИХ РЕЗУЛТАТА

• *Основни подаци* о ИПН су:

Пун назив:	Институт примењених наука д.о.о. Београд
Адреса:	Ломина 2, 11000 Београд
Облик организовања:	Друштво са ограниченом одговорношћу
Облик својине:	Приватна
Број запослених:	13
Електронска адреса:	ipnbgd@gmail.com
Телефон:	+381 69 49 79 205
Директор:	Проф. др Роса Анџић
Година оснивања:	2019.

1.2. ИНТЕРНИ РЕСУРСИ

Запослени - Основне интерне ресурсе ИПН чине истраживачи:

Научни саветник (редовни професор).....	2
Виши научни сарадник (ванредни професор).....	1
Научни сарадник (доцент).....	6
Истраживач сарадник (магистар наука, мастер).....	4

Научни саветник (редовни професор):

1. др Роса Анџић, професор емеритус
2. др Цвјетко Стојановић, редовни професор

Виши научни сарадник (ванредни професор)

1. др Јована Глигић Думоњић, ванредни професор

Научни сарадник (доцент)

1. др Сања Ђукић, научни сарадник
2. др Ања Глигић Савић, научни сарадник
3. др Милорад Зекић, научни сарадник
4. др Горан Дивац, научни сарадник
5. др Ирена Милојевић, доцент
6. др Милош Станковић, научни сарадник

Истраживач сарадник (магистар наука, мастер)

1. Марко Станковић, мастер економиста, истраживач сарадник
2. Миодраг Зекић, мастер економиста, истраживач сарадник
3. Анђела Марковић, мастер економиста, истраживач сарадник
4. Мирјана Петрушић, мастер економиста, истраживач сарадник

НАЧИН ОРГАНИЗОВАЊА НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ РАДА УНУТАР ИПН

Научно-истраживачки рад се организује од стране истраживача који су ангажовани у изради докторских теза-менторски рад:

1. др Милош Станковић, научни сарадник ментор на изради докторске дисертације
2. др Ирена Милојевић, доцент коментор у изради докторске дисертације
3. др Јована Глигић Думоњић, ванредни професор коментор у изради докторске дисертације

Учествовање истраживача у комисијама за одбрану теза:

1. др Цвјетко Стојановића, редовни професор

Истраживачи ИПН који су на докторским студијама имају као коменторе ангажоване истраживаче са ИПН.

ИПН има одговарајућу структуру и одговарајући број истраживача компетентних за научну област којом се бави (потребних 13 истраживача, од којих 9 у научним или наставним звањима, односно 4 у звању истраживач сарадник или вишем звању).

Области истраживања

Научно истраживачки рад ИПН у наредном четворогодишњем периоду од 2022. до 2027. године је усмерен на следеће области:

- Унапређење конкурентности предузећа из привреде Републике Србије
- Регионални економски развој
- Стратегије развоја појединих привредних делатности – индустрије, трговине, туризма, банкарства, пољопривреде
- Праћење и предвиђање привредних кретања и тржишних структура
- Примену квантитативних метода економске анализе и планирања
- Прилагођавање привредних субјеката савременим привредним условима
- Анализу тржишта, тржишних структура и потрошача
- Анализу тржишта рада
- Стратегијско управљање
- Развој малих и средњих предузећа из централне Србије
- Пословну анализу реализације привредних активности
- Реструктурирања и корпоративно управљање
- Управљање људским ресурсима
- Процену вредности капитала и имовине
- Израду стратегије развоја предузећа
- Консултантске услуге.

Научно-информативна документација (библиотека) - ИПН располаже са богатом библиотеком. Библиотека је стручног типа и представљају важан извор информација за истраживаче, студенте, научне сараднике као и професоре са универзитета и факултета. Књижни фонд садржи стручну литературу из области макро, микро и пословне економије. ИПН располаже базом ЦЕОН-а о чему постоји закључен уговор. Оснивач је суиздавач научног часописа АКЦИОНАРСТВО категоризованог од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја.

Пословни простор - ИПН је корисник уређеног пословног простора укупне површине од 252 м², који користи на основу Уговора о закупу пословног простора број 26-1/20 од 06.08.2020. године и Уговора о закупу пословног простора број 01/20 од 03.02.2020. године

Опрема - ИПН располаже адекватном опремом за обављање научноистраживачког рада, РС рачунарима, скенерима, штампачима, копиер апаратима, телефонским и факс уређајима и одговарајућом софтверском подршком.

2.0. ПРОГРАМ УНАПРЕЂЕЊЕ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКЕ КОМПЕТЕНТНОСТИ И СТАЛНО ЗАПОСЛЕНИХ ИСТРАЖИВАЧА

2.1 ВИЗИЈА, МИСИЈА И ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ

• **Визија ИПН** – *Својим радом ИПН ће доприносити повезивању научних и примењених сазнања у развоју привреде, развоју привредног сектора, пре свега малих и средњих предузећа, а у циљу имплементације европских тековина у развоју привреде Централне Србије.*

• **Мисија ИПН** - мисија ИПН-ја је: *"Континуелно унапређење квалитета примењених истраживања, анализа, студија, пројеката, образовања и усавршавања, као и развој научног подмлатка са циљем да се повежу друштвена истраживања и привредна пракса".*

Интерно, мисија ИПН-ја је да својим запосленим обезбеди могућност за радно ангажовање, континуелно доживотно усавршавање, професионалну и личну афирмацију, те сигурне и респективно високе приходе, који ће им омогућити "нормалан" живот.

Екстерно, мисија ИПН-ја је „state of art” спровођење научно истраживачке, издавачке и консалтинг активности по највишим светским академским, професионалним и етичким стандардима.

• **Принципи научноистраживачког рада**, на којима треба да се заснива активност **ИПН** у наредном периоду 2022-2027. године су следећи:

- Слободно, објективно и непристрасно истраживање у различитим областима друштвених наука
- Постизање изузетности у научним истраживањима у складу на највишим достигнућима у свету
- Очувања достојанства професије научноистраживачког рада, као и поштовању усвојених етичких начела и вредности у научноистраживачком раду
- Транспарентности у презентацији оригиналних резултата истраживања
- Успостављање пословних и професионалних контаката са мрежом владиних и државних институција, агенција и органа ради пружања врхунских услуга у виду различитих истраживања и анализа
- Успостављање широке мреже партнерских институција у Србији, земљама региона, ЕУ и целом свету
- Развој научног подмлатка у области друштвених истраживања

- Континуелна едукација и усавршавање свих истраживача на принципима доживотног учења
- Отворена комуникација, међусобно уважавање и поштовање свих запослених и спољних сарадника
- Креирање и уважавање система награђивања према оствареним резултатима рада
- Друштвено одговорно пословање и истраживања.

2.3. ДЕФИНИСАЊЕ ЗАДАТАКА И ЦИЉЕВА НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ РАДА ЗА НАРЕДНИ ПЕРИОД

2.3.1. ОСНОВНА ПРОГРАМСКА ОРИЈЕНТАЦИЈА ИПИ

Основна програмска оријентација ИПН у наредном периоду 2021-2025. године обухвата следеће основне активности у области научноистраживачког рада:

1. Унапређење конкурентности привреде Централне Србије
2. Афирмација улоге друштвених наука у формулацији јавних политика
3. Међународни односи и процес придруживања ЕУ
4. Економија рада
5. Пословна економија
6. Пословно право

2.3.2. ДЕФИНИСАЊЕ ЗАДАТАКА И ЦИЉЕВА ЗА НАРЕДНИ ПЕРИОД

Задаци и циљеви активности ИПН у наредном периоду треба да обухватају, али се не ограничавају искључиво, пре свега на следеће области и питања:

- **Научноистраживачки рад ИПН** у наредном периоду 2022-2027. године биће пре свега каналисан кроз реализацију средњорочних и дугорочних пројеката за потребе тржишта као међународних пројеката.

При томе, интенција је да се научноистраживачки рад ИПН у склопу реализације пројеката буде усмерен пре свега ка следећим областима:

- *Економски развој и унапређење конкурентности Централне Србије* – Предмет истраживања је како остварити успешност тржишне привреде која је један од најбитнијих фактора њене динамичке ефикасности, привредног раста и развоја. Отуда интерес сваке земље да непрестано унапређује конкурентност своје економије, чији су један од битних фактора институције. Сходно томе, у овој области ће се разматрати кључне институционалне перформанце конкурентности националне економије, са циљем да се укаже на потребу и начине унапређивања институционалног окружења у којем се одвијају економске активности. Сврха је да се, у складу са анализом стања конкурентности и квалитета институција у економији Централне Србије, укаже на потребу успостављања квалитетног и ефикасног институционалног окружења којим би се обликовао подстицајан амбијент за успешно одвијање економских активности и за унапређење конкурентности националне економије, како би за економски раст и одрживост развоја били створени дугорочно стабилни и одрживи услови.

Истраживања у склопу ове пројекта би требала да значајно унапреде научна сазнања у области конкурентности привреде и предузећа Централне Србије, те да буду од

ширег друштвеног како научног тако и практичног значаја за већи број корисника. Из тог разлога посебна пажња биће посвећена конципирању предлога решења која би доносиоцима одлука, на макро и микро нивоу, помогла у савлађивању проблема у привређивању.

- *Ефекти економских политика на креирање амбијента за одрживи раст привреде Централне Србије.* Предмет истраживања је усмерен на идентификовање фактора за стварање повољних услова за домаћа и страна улагања, кроз све већу глобализацију и притисак да се буде конкурентан у пословању на тржишту што ствара потребу за непрестаним побољшањем општег пословног окружења и резултата рада привредних друштава. Указати на чињеницу да се кроз либерализацију спољних токова, политику смањења баријера за улазак на тржиште и др. поспешује присуство мултинационалних компанија на домаћем тржишту. У случају Централне Србије, конкуренција ће довести до стварања атрактивније пословне климе, која ће у наредном периоду позитивно деловати на даље привлачење страних директних инвестиција, што је важно за поправљање платнобилансне позиције Србије, повећање запослености и међународне конкурентности.

Веза између политике конкуренције и политике страних директних инвестиција је посебно важна у моментима када се врши процена привлачности амбијента за улагање страних инвестиција. Истраживања потврђују да је дугорочно освајање нових тржишта циљ који мотивише мултинационалне компаније да улажу свој капитал у земље у развоју. Битна су три фактора: структура тржишта, понашање тржишних учесника и политика и пракса владајућих структура. Данас је, ипак, кључно становиште да је изложеност конкуренцији најбољи начин да се унапреди пословање компанија, грана и сектора привреде, самим тим да се привредни субјект успешно суоче са захтевима компетитивног тржишта. У земљама у развоју данас имамо тенденцију за усвајањем перспективних реформских процеса са карактером тржишне оријентисаности који јачају улогу конкуренције. Посебно су значајне реформске политике које се односе на дерегулацију, ценовну либерализацију, приватизацију, либерализацију трговинске И инвестиционе политике, као и политике борбе против корупције.

Достизање одређеног нивоа националне привредне конкурентности је један од приоритетних услова за пријем у ЕУ (Европска унија). У том смислу, извоз је приоритет, јер се без њега не може остварити покривеност увоза извозом и избалансирати платни биланс. За извоз је потребна, поред осталог, конкурентност квалитета и цена производа и услуга. Без промене понашања свих економских субјеката (државе, фирми, запослених итд) и обезбеђивања реалних извора финансирања није могуће остварити планиране циљеве.

- *Пројекти у оквиру међународне сарадње* - У склопу међународне сарадње у наредном периоду планирана је реализација пројеката, како од стране ангажованих истраживача са ИПН, тако и у броју пројеката и међународних партнера.

- *Међународна научна сарадња и сарадња са факултетима, институтима и невладиним организацијама у Србији* - циљ ИПН у наредном периоду 2021-2024. године је одржавање и унапређење нивоа сарадње са постојећим партнерима са којима оснивач има потписане уговоре о сарадњи, као и успостављање односа са новим институцијама и партнерима.

Циљ је да се јачањем сарадње повећа капацитет истраживача за боље и детаљније спровођење истраживања и тиме утицаја на креирање политика, а истовремено за

повећање обима посла заједничким наступом у конкурсима за које је Институт матичан.

· **Организација међународних и националних научних скупова** - у склопу реализације овог сегмента активности ИПН предвиђено је током наредног периода 2022-2027. година: а) организовање једне међународне научне конференције у свакој календарској години; б) организовање најмање једне научне конференције националног значаја ц) организовање научних трибина, округлих столова и сл.

Осим тога, предвиђена је презентација радова истраживача на више скупова од међународног и националног значаја

ПРЕДСЕДНИК НАУЧНОГ ВЕЋА

Др Милорад Зекић, научни сарадник